

Restes de les muralles

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer Constància, corredors de Sant Cristòfol i Sant Roc, 08400-GRANOLLERS
Emplaçament: Dins el recinte emmurallat de la ciutat

Classificació

Número de fitxa: 08096-38
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle: XIV
Any: 1366-88
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Necessita algunes actuacions de millora
Protecció: Legal
Tipus de protecció > Europea
> Atributs Inspire:

- BCIN
- National Monument Record
- Defensa

Observacions protecció: BCIN
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari: R-I-51-5494
Generalitat:
Accés: Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat: Privada
Titular: Diversos
Fitxes associades:
[Capella de Santa Anna / Portal de Caldes](#)
Autor de la fitxa: ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: dl., 01/10/2001 - 02:00

Descripció

Tenen un perímetre de 2.800 metres i un traçat en planta de forma hexagonal, de paredat irregular amb pedra i còdols de riu, lligats amb fragments d'obra ceràmica, amb una amplada mitjana de 1'20 metres i alçada de 5 metres. Al llarg dels segles han estat transformades i avui hi trobem gran diversitat de buits en finestres i portals. Les muralles recorrien l'actual corredor de la Constància, plaça de Maluquer i Salvador, carrer de Josep Anselm Clavé, corredor de Santa Esperança i corredor de Sant Cristòfol. Travessaven el Casal Parroquial i el Mercat de Sant Carles fins a enllaçar amb el corredor de la Constància. Hi havia 11 torres de defensa, avui desaparegudes, i un camí de ronda conegut com a "corredossos", en la actualitat els corredossos de la Constància, Santa Esperança i Sant Cristòfol. Els portals eren inicialment cinc i tenien superposada una capella. A finals del segle XIX, a causa de necessitats urbanístiques de circulació, foren enderrocats els portals, alguns trams de la muralla i les capelles foren traslladades al costat. El creixement de la ciutat desplaçà l'eix de comunicació a la carretera de Barcelona a Vic, actual carrer de Josep Anselm Clavé (PATRIMONI, 1985). Les muralles de Granollers tenien aproximadament, 1'20 metres de gruix i uns cinc metres d'alçada. Els paraments estaven construïts amb grans macs i unides amb pedres de mida més petita amb calç. El seu interior es feia amb rebliment de calç i pedra. Tenia forma d'hexàgon irregular de 2.800 metres de perímetre. Disposava d'onze torres de fortificació, rodones i quadrades. Disposava d'abundants espitlleres per a defensar-se. Tenia cinc portes, cadascuna sota l'advocació d'un sant o santa. La de Santa Anna s'obria al camí de Caldes de Montbui. La de Sant Antoni obria el camí cap el Nord, deixant pas a l'actual carrer de Corró. Les de Sant Roc i Santa Esperança obrien cap a a l'Est i la de Sant Cristòfol donava pas al Camí Ral de Barcelona (SESÉ, 1987c).

Història

Foren construïdes entre 1366 i 1380 per tal de protegir la ciutat medieval. El 1842 s'inicia el seu trencament, amb l'obertura de la plaça del Bestiar, com espai obert a la carretera de Barcelona a Vic, eix principal de creixement de Granollers (BAULIES, 1986). A mitjan segle XVI a Granollers es produeix un interessant creixement econòmic, que es fa palès d'entre altres qüestions a la inversió pública. Es fan noves construccions i reparacions urbanes, així, per exemple a les muralles (1567), construint-se un nou corral per l'emmagatzemament del bestiar al portal de Caldes. Aquestes obres s'estenen a més a les capelles de Sant Roc, al portal de la Roca (1560), la de Sant Antoni (1567) o la dels Sants Metges, ja fora muralla (1596) (DANTÍ, 1986). El 1852 es produeix l'enderrocament de la capella de Santa Anna i el 1853 de la de Santa Esperança, per a construir-les al costat dels antics portals, obra que continuà tot seguit amb el trasllat lateral de les de Sant Roc (1853) i Sant Cristòfol (1854) (BAULIES, 1986). El 6 de juny de 1366 l'infant Joan autoritzava la construcció de la muralla amb murs, valls (fossats), corredors, torres de fortificació i tot el que calgués per a bastir-la. Tots els habitants de Granollers i els dels pobles del voltant fins un vuit quilòmetres estaven obligats a col·laborar-hi. Es va autoritzar poder tallar tots els arbres, tret dels fruiters i dels roures. Això no obstant va haver-hi moltes reclamacions de particulars afectats fins que el 3 de setembre de 1373 Pere el Cerimoniós va dictar un altre privilegi que ratificava i ampliava l'autorització anterior (SESÉ, 1987c). La vila era possessió reial i "carrer de Barcelona", però va ser venuda en nombroses ocasions per part de la Corona, quan aquesta tenia dificultats econòmiques. Per exemple, Pere el Cerimoniós va eximir la vila del pagament d'impostos el 1342, per l'ajut en la guerra contra el rei de Mallorca. El 1350 ratificava la llibertat i protecció reial. El 1356 ho ratificava i li permetia l'elecció de quatre jurats de la

Universitat. El 1357, però, ven la vila al senyor de la Roca per 15.000 sous. La qüestió fou portada a judici i Granollers retorna a la jurisdicció reial, després de pagar al monarca els 15.000 sous que no s'havia pogut embutxacar. D'altra banda, va fer un altre edicte d'inalienabilitat de la corona. Tres anys més tard, però, el rei va cedir Granollers al seu fill Martí, el qual les va adjudicar a Ramon de Montcada (1380). El 1382 aquest va permutar la propietat amb el comte d'Urgell i la vila no va tornar a ser propietat reial fins quaranta anys més tard, per compra d'Alfons IV (SESÉ, 1987c). El 1872 es va construir una muralla, molt més feble que la medieval, ja que en formaven part les tàpies de les cases i les pròpies edificacions. Hi ha qui afirma que era més un control de mercaderies i persones que no pas un element defensiu (SESÉ, 1987c).

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1986) "Del Decret de Nova Planta al 1850", Estudis de Granollers i del Vallés Oriental, Núm. 1, Aproximació al medi natural i a la història de Granollers, pp. 59-64 Granollers: Servei Municipal de Cultura. PATRIMONI (1985) Patrimoni Històric Arquitectònic. Granollers: Caixa de Crèdit Granollers. SESÉ, Jaume (1987c) 3. Les muralles. La vila medieval, Col. Coneguem Granollers, núm. 3., Granollers, Ajuntament de Granollers.

